

DEPARTAMENTO DE ARTES PLÁSTICAS

I.E.S. FIN DO CAMIÑO FISTERRA (A CORUÑA)

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA 2019-2020

Valores Éticos (VE)

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

I.E.S. Fin do Camiño

Rúa do Voluntariado, 18
15155 - Fisterra (A Coruña)
Tf - 881 960 528 - Fax - 881 960 534
e-mail - ies.findocamino@edu.xunta.es

SUMARIO

Adaptación da programación didáctica no curso 2019/2020	3
Departamento de Artes Plásticas	4
Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	5
1º ESO	6
2º ESO	12
3º ESO	17
4º ESO	22
Avaliación e cualificación	27
Avaliación	27
Avaliación a partires do 16 de marzo de 2020	27
Cualificación final	28
Proba extraordinaria de setembro	30
Alumnado coa materia pendente	30
Metodoloxía e actividades do 3º trimestre	32
Actividades	32
Metodoloxía	32
Materiais e recursos	33
Información e publicidade	35
Información ao alumnado e ás familias	35
Publicidade	36

Adaptación da programación didáctica no curso 2019/2020

Segundo [instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.](#)

Departamento de Artes Plásticas

Departamento unipersoal

Xefe de Departamento - Bertalan Kvisz

Índice da materia por cursos

- 1º ESO   Valores Éticos (VE)
- 2º ESO   Valores Éticos (VE)
- 3º ESO   Valores Éticos (VE)
- 4º ESO   Valores Éticos (VE)

Fisterra, a 10 de maio de 2020

Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

1º ESO

Valores Éticos - 1º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 1. A dignidade da persoa	
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Construír un concepto de persoa, consciente de que esta é indefinible, valorando a dignidade que posúe polo feito de ser libre. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.1.1. Sinala as dificultades para definir o concepto de persoa, analizando o seu significado etimolóxico.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.1.2. Describe as características principais da persoa: substancia independente, racional e libre.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.1.3. Explica e valora a dignidade da persoa que, como ente autónomo, se converte nun "ser moral".
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Comprender a crise da identidade persoal que xorde na adolescencia e as súas causas, e describir as características dos grupos que forman e a influencia que exercen sobre os seus membros, coa finalidade de tomar conciencia da necesidade que ten, para seguir medrando moralmente e pasar á vida adulta, do desenvolvemento da súa autonomía persoal e do control da súa conduta. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.2.1. Coñece información, de fontes diversas, arredor dos grupos de adolescentes, as súas características e a influencia que exercen sobre os seus membros na determinación da súa conduta, e realiza un resumo coa información obtida.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.2.2. Elabora conclusións sobre a importancia que ten para o/a adolescente desenvolver a autonomía persoal e ter o control da súa propia conduta conforme aos valores éticos libremente elixidos.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Describir en que consiste a personalidade e valorar a importancia de enriquecela con valores e virtudes éticas, mediante o esforzo e a vontade persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.3.1. Identifica en que consiste a personalidade e os factores xenéticos, sociais, culturais e do contorno que inflúen na súa construción, e aprecia a capacidade de autodeterminación no ser humano.
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Xustificar a importancia que ten o uso da razón e a liberdade no ser humano para determinar "como quere ser", elixindo os valores éticos que desexa incorporar á súa personalidade. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.4.1. Describe e estima o papel relevante da razón e a liberdade para configurar cos seus propios actos a estrutura da súa personalidade.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.4.2. Realiza unha lista dos valores éticos que estima como desexables para integralos na súa personalidade, e explica as razóns da súa elección.
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Analizar en que consiste a intelixencia emocional e valorar a súa importancia no desenvolvemento moral do ser humano. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.5.1. Define a intelixencia emocional e as súas características, valorando a súa importancia na construción moral do ente humano.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.5.2. Explica en que consisten as emocións e os sentimentos, e como se relacionan coa vida moral.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.5.3. Atopa, disertando en grupo, a relación entre algunhas virtudes e valores éticos e o desenvolvemento das capacidades de autocontrol emocional e automotivación, tales como a sinceridade, o respecto, a prudencia, a temperanza, a xustiza e a perseveranza, entre outras
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Estimar a importancia do desenvolvemento da intelixencia emocional e a súa influencia na 	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.6.1. Comprende en que consisten as habilidades emocionais que, segundo Goleman, debe desenvolver o ser humano, e elabora un esquema explicativo arredor do tema, en colaboración en grupo.

Valores Éticos - 1º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
construción da personalidade e o seu carácter moral, con capacidade de empregar a introspección para recoñecer emocións e sentimentos no seu interior, para mellorar as súas habilidades emocionais.	<ul style="list-style-type: none"> • VEB1.6.2. Relaciona o desenvolvemento das habilidades emocionais coa adquisición das virtudes éticas, tales como a perseveranza, a prudencia, a autonomía persoal, a temperanza, a fortaleza da vontade, a honestidade cun mesmo, o respecto á xustiza e a fidelidade aos propios principios éticos, entre outras.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB1.6.3. Emprega a introspección como medio para recoñecer as propias emocións, os sentimentos e os estados de ánimo, coa finalidade de ter un maior control deles e ser capaz de automotivarse, converténdose no dono da propia conduta.
<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Comprender e apreciar a capacidade do ser humano, para influír de maneira consciente e voluntaria na construción da súa propia identidade, consonte os valores éticos, e así mellorar a súa autoestima. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB1.7.1. Toma conciencia e aprecia a capacidade que posúe para modelar a propia identidade e facer de si mesmo/a unha persoa xusta, sincera, tolerante, amable, xenerosa, respectuosa, solidaria, honesta, libre, etc., nunha palabra, digna de ser apreciada por si mesmo/a.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB1.7.2. Deseña un proxecto de vida persoal conforme o modelo de persoa que quere ser e os valores éticos que desexa adquirir, facendo que a súa propia vida teña un sentido.
Bloque 2. A comprensión, o respecto e a igualdade nas relacións interpersoais	
<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Coñecer os fundamentos da natureza social do ser humano e a relación dialéctica que se establece entre este e a sociedade, estimando a importancia dunha vida social dirixida polos valores éticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB2.1.1. Explica por que o ser humano é social por natureza e valora as consecuencias que ten este feito na súa vida persoal e moral.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB2.1.2. Discirne e expresa, en pequenos grupos, sobre a influencia mutua que se establece entre o individuo e a sociedade.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB2.1.3. Achega razóns que fundamenten a necesidade de establecer uns valores éticos que guíen as relacións interpersoais e utiliza a iniciativa persoal para elaborar, mediante soportes informáticos, unha presentación gráfica das súas conclusións sobre este tema.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Describir e valorar a importancia da influencia do contorno social e cultural no desenvolvemento moral da persoa, a través da análise do papel que desempeñan os axentes sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB2.2.1. Describe o proceso de socialización e valora a súa importancia na interiorización individual dos valores e as normas morais que rexen a conduta da sociedade en que vive.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB2.2.2. Exemplifica, en colaboración en grupo, a influencia que teñen na configuración da personalidade os valores morais inculcados polos axentes sociais, entre eles a familia, a escola, os amigos e os medios de comunicación masiva, elaborando un esquema e conclusións, utilizando soportes informáticos.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB2.2.3. Xustifica e aprecia a necesidade da crítica racional, como medio indispensable para adecuar aos valores éticos universais establecidos na DUDH os costumes, as normas, os valores, etc., do seu medio, rexeitando todo o que atente contra a dignidade do humano e os seus dereitos fundamentais.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.3. Distinguir na persoa os ámbitos da vida privada e da vida pública, a primeira regulada pola ética e a segunda polo dereito, 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB2.3.1. Define os ámbitos da vida privada e a pública, así como o límite da liberdade humana, en ambos os casos.

Valores Éticos - 1º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
coa finalidade de identificar os límites da liberdade persoal e social.	
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Relacionar e valorar a importancia das habilidades da intelixencia emocional sinaladas por Goleman, en relación coa vida interpersoal, e establecer o seu vínculo cos valores éticos que enriquecen as relacións humanas. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.4.1. Comprende a importancia que para Goleman ten a capacidade de recoñecer as emocións alleas e a de controlar as relacións interpersoais, e elabora un resumo esquemático sobre o tema.
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar a conduta asertiva e as habilidades sociais, coa finalidade de incorporar á súa personalidade algúns valores e virtudes éticas necesarias no desenvolvemento dunha vida social máis xusta e enriquecedora. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.5.1. Explica en que consiste a conduta asertiva, facendo unha comparación co comportamento agresivo ou inhibido, e adopta como principio moral fundamental, nas relacións interpersoais, o respecto á dignidade das persoas.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.5.2. Amosa, nas relacións interpersoais, unha actitude de respecto cara ao dereito que todos os seres humano teñen a sentir, pensar e actuar de forma diferente, a equivocarse, a gozar do tempo de descanso, a ter unha vida privada, a tomar as súas propias decisións, etc., e nomeadamente a ser valorado de forma especial polo simple feito de ser persoa, sen discriminar nin menosprezar a ninguén, etc.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.5.3. Emprega, en diálogos curtos reais ou inventados, habilidades sociais como a empatía, a escoita activa, a interrogación asertiva, etc., coa finalidade de que aprenda a utilizalos de forma natural na súa relación coas demais persoas.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.5.4. Exercita algunhas técnicas de comunicación interpersoal, mediante a realización de diálogos orais, tales como a forma axeitada de dicir non, o disco raiado, o banco de néboa, etc., co obxecto de dominalas e poder utilizalas no momento adecuado.
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Xustificar a importancia dos valores e das virtudes éticas para conseguir unhas relacións interpersoais xustas, respectuosas e satisfactorias. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.6.1. Identifica a adquisición das virtudes éticas como unha condición necesaria para lograr unhas boas relacións interpersoais, entre elas a prudencia, a lealdade, a sinceridade, a xenerosidade, etc.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.6.2. Elaborar unha lista con algúns valores éticos que deben estar presentes nas relacións entre o individuo e a sociedade, tales como responsabilidade, compromiso, tolerancia, pacifismo, lealdade, solidariedade, prudencia, respecto mutuo, xustiza, etc.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.6.3. Destaca o deber moral e cívico que todas as persoas teñen de prestar auxilio e socorro a outras cuxa vida, liberdade e seguridade estean en perigo de xeito inminente, colaborando na medida das súas posibilidades a prestar primeiros auxilios, en casos de emerxencia.
Bloque 3. A reflexión ética	
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Distinguir entre ética e moral, sinalando as semellanzas e as diferenzas entre elas e estimando a importancia da 	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.1.1. Recoñece as diferenzas entre a ética e a moral.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.1.2. Achega razóns que xustifiquen a importancia da reflexión ética.

Valores Éticos - 1º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
reflexión ética como un saber práctico necesario para guiar de forma racional a conduta do ser humano á súa plena realización.	
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Destacar o significado e a importancia da natureza moral do ser humano, tomando conciencia da necesidade que ten de normas éticas. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.2.1. Distingue entre a conduta instintiva do animal e o comportamento racional e libre do ser humano, destacando a magnitude das súas diferenzas e apreciando as consecuencias que estas teñen na vida das persoas.
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Recoñecer que a liberdade constitúe a raíz da estrutura moral na persoa e apreciar o papel que a intelixencia e a vontade teñen como factores que incrementan a capacidade de autodeterminación. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.3.1. Describe a relación entre a liberdade e o concepto de persoa.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.3.2. Analiza e valora a influencia que teñen na liberdade persoal a intelixencia, que nos permite coñecer posibles opcións para elixir, e a vontade, que nos dá a fortaleza suficiente para facer o que temos decidido facer.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.3.3. Analiza algúns factores biolóxicos, psicolóxicos, sociais, culturais e ambientais, que inflúen no desenvolvemento da intelixencia e a vontade, nomeadamente o papel da educación, e expón as súas conclusións de forma clara, mediante unha presentación realizada con soportes informáticos e audiovisuais.
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Xustificar e apreciar o papel dos valores na vida persoal e social, resaltando as súas características, a súa clasificación e a súa xerarquía, coa finalidade de comprender a súa natureza e a súa importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.4.1. Explica o que son os valores e as súas principais características, e aprecia a súa importancia na vida individual e colectiva das persoas.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.4.2. Procura e selecciona información sobre a existencia de clases de valores: relixiosos, afectivos, intelectuais, vitais, etc.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.4.3. Realiza, en traballo en grupo, unha xerarquía de valores, explicando a súa fundamentación racional, mediante unha exposición usando medios informáticos ou audiovisuais.
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Resaltar a importancia dos valores éticos, as súas especificacións e a súa influencia na vida persoal e social do ser humano, destacando a necesidade de ser recoñecidos e respectados por todos. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.5.1. Explica a diferenza entre os valores éticos e o resto dos valores, e valora a importancia para a persoa dos valores éticos.
<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Tomar conciencia da importancia dos valores e das normas éticas, como guía da conduta individual e social, asumindo a responsabilidade de difundilos e promovelos polos beneficios que proporcionan á persoa e á comunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.6.1. Destaca algunhas das consecuencias negativas que, a nivel individual e comunitario, ten a ausencia de valores e normas éticas, tales como o egoísmo, a corrupción, a mentira, o abuso de poder, a intolerancia, a insolidariedade, a violación dos dereitos humanos, etc.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.6.2. Emprende, utilizando a iniciativa persoal e a colaboración en grupo, a organización e o desenvolvemento dunha campaña no seu medio, co fin de promover o recoñecemento dos valores éticos como elementos fundamentais do pleno desenvolvemento persoal e social.
Bloque 5. Os valores éticos, o dereito, a Declaración Universal dos Dereitos Humanos (DUDH)	

Valores Éticos - 1º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
e outros tratados internacionais sobre dereitos humanos	
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Identificar, no preámbulo da DUDH, o respecto á dignidade das persoas e os seus atributos esenciais como o fundamento do que derivan todos os dereitos humanos.	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.1.1. Explica e aprecia en que consiste a dignidade que esta declaración reconece ao ser humano como persoa, posuidora duns dereitos universais, inalienables e innatos, mediante a lectura do seu preámbulo.
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Estimar a importancia do problema actual do exercicio dos dereitos da muller e da infancia en grande parte do mundo, coñecendo as súas causas e tomando conciencia deles, coa finalidade de promover a súa solución.	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.2.1. Dá razóns sobre a orixe histórica do problema dos dereitos da muller, recoñecendo os patróns económicos e socioculturais que fomentaron a violencia e a desigualdade de xénero.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.2.2. Xustifica a necesidade de actuar en defensa dos dereitos da infancia, loitando contra a violencia e o abuso do que nenos e as nenas son vítimas no século XXI, tales como o abuso sexual, o traballo infantil, ou a súa utilización como soldados/as, etc.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.2.3. Emprende, en colaboración en grupo, a elaboración dunha campaña contra a discriminación da muller e a violencia de xénero no seu medio familiar, escolar e social, e avalía os resultados obtidos.
<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Apreciar o labor que realizan institucións e ONG que traballan pola defensa dos dereitos humanos, auxiliando as persoas que por natureza os posúen, pero non teñen a oportunidade de exercelos.	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.3.1. Indaga, en traballo en colaboración, sobre o traballo de institucións e voluntarios/as que, en todo o mundo, traballan polo cumprimento dos dereitos humanos (Amnistía Internacional, e ONG como Mans Unidas, Médicos sen Fronteiras e Cáritas, entre outros), e elabora e expresa as súas conclusións.

Valores Éticos - 2º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 1. A dignidade da persoa	
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Construír un concepto de persoa, consciente de que esta é indefinible, valorando a dignidade que posúe polo feito de ser libre. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.1.1. Sinala as dificultades para definir o concepto de persoa, analizando algunhas definicións achegadas por filósofos/as.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Identificar os conceptos de heteronomía e autonomía, mediante a concepción kantiana da persoa, coa finalidade de valorar a súa importancia e aplicala na realización da vida moral. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.2.1. Explica a concepción kantiana do concepto de persoa, como suxeito autónomo capaz de ditar as súas propias normas morais.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.2.2. Comenta e valora a idea de Kant ao concibir a persoa como un fin en si mesma, rexeitando a posibilidade de ser tratada por outros como instrumento para alcanzar fins alleos a ela.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Entender a relación entre os actos, os hábitos e o desenvolvemento do carácter, mediante a comprensión do concepto de virtude en Aristóteles e, en especial, o relativo ás virtudes éticas, pola importancia que teñen no desenvolvemento da personalidade. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.3.1. Sinala en que consiste a virtude e as súas características en Aristóteles, indicando a súa relación cos actos, os hábitos e o carácter.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.3.2. Enumera algúns dos beneficios que, segundo Aristóteles, achegan as virtudes éticas ao ser humano, identifica algunhas destas e ordénaas segundo un criterio racional.
Bloque 2. A comprensión, o respecto e a igualdade nas relacións interpersoais	
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Distinguir, na persoa, os ámbitos da vida privada e da vida pública, a primeira regulada pola ética e a segunda polo dereito, coa finalidade de identificar os límites da liberdade persoal e social. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.1.1. Distingue entre os ámbitos de acción que corresponden á ética e ao dereito, e expón as súas conclusións mediante unha presentación elaborada con medios informática.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.1.2. Reflexiona arredor do problema da relación entre estes dous campos, o privado e o público, e a posibilidade de que exista un conflito de valores éticos entre ambos, así como a forma de atopar unha solución baseada nos valores éticos, exemplificando de maneira concreta tales casos, e expón as súas posibles solucións fundamentadas eticamente.
Bloque 3. A reflexión ética	
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Distinguir entre ética e moral, sinalando as semellanzas e as diferenzas entre elas, e estimando a importancia da reflexión ética como un saber práctico necesario para guiar de xeito racional a conduta do ser humano á súa plena realización. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.1.1. Recoñece as diferenzas entre a ética e a moral, no que se refire á súa orixe e á súa finalidade.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.1.2. Achega razóns que xustifiquen a importancia da reflexión ética, como unha guía racional de conduta necesaria na vida do ser humano, expresando de forma apropiada os argumentos en que se fundamenta.
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Destacar o significado e a importancia da natureza moral do ser humano, analizando as súas 	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.2.1. Sinala en que consiste a estrutura moral da persoa como ser racional e libre, razón pola que esta é responsable da súa conduta e das consecuencias desta.

Valores Éticos - 2º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
etapas de desenvolvemento e tomando conciencia da necesidade que ten de normas éticas, libre e racionalmente asumidas, como guía do seu comportamento.	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.2.2. Explica as tres etapas do desenvolvemento moral na persoa, segundo a teoría de Piaget ou a de Kohlberg, e as características propias de cada unha, destacando como se pasa da heteronomía á autonomía moral.
<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Recoñecer que a liberdade constitúe a raíz da estrutura moral na persoa, e apreciar o papel da intelixencia e da vontade como factores que incrementan a capacidade de autodeterminación. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.3.1. Describe a relación entre a liberdade e os conceptos de persoa e estrutura moral.
<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Resaltar a importancia dos valores éticos, as súas especificacións e a súa influencia na vida persoal e social do ser humano, destacando a necesidade de ser recoñecidos e respectados por todos. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.4.1. Describe as características distintivas dos valores éticos, utilizando exemplos concretos deles e apreciando a súa relación esencial coa dignidade humana e a conformación dunha personalidade xusta e satisfactoria.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.4.2. Emprega o espírito emprendedor para realizar, en grupo, unha campaña destinada a difundir a importancia de respectar os valores éticos, tanto na vida persoal como na social.
<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Establecer o concepto de normas éticas e apreciar a súa importancia, identificando as súas características e a natureza da súa orixe e validez, mediante o coñecemento do debate ético que existiu entre Sócrates e os sofistas. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.5.1. Define o concepto de norma e de norma ética, distinguíndoa das normas xurídicas, relixiosas, etc.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.5.2. Sinala quen foron os sofistas e algúns dos feitos e das razóns en que se fundamentaba a súa teoría relativista da moral, destacando as consecuencias que esta ten na vida das persoas.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.5.3. Coñece os motivos que levaron a Sócrates a afirmar o "intelectualismo moral", e explica en que consiste e a postura de Platón ao respecto.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.5.4. Compara o relativismo e o obxectivismo moral apreciando a vixencia destas teorías éticas na actualidade, e expresa opinións de forma argumentada.
<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Explicar as características e os obxectivos das teorías éticas, así como a súa clasificación en éticas de fins e procedementais, sinalando os principios máis destacados do hedonismo de Epicuro. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.6.1. Enuncia os elementos distintivos das "teorías éticas" e argumenta a súa clasificación en éticas de fins e éticas procedementais, e elabora un esquema coas súas características máis destacadas.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.6.2. Enuncia os aspectos fundamentais da teoría hedonista de Epicuro e os valores éticos que defende, destacando as características que a identifican como unha ética de fins.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.6.3. Elabora, en colaboración co grupo, argumentos a favor e/ou en contra do epicureísmo, e expón as súas conclusións cos argumentos racionais correspondentes.
<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Entender os principais aspectos do eudemonismo 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.7.1. Explica o significado do termo "eudemonismo" e o que para Aristóteles significa a felicidade como ben supremo, e elabora e expresa

Valores Éticos - 2º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
aristotélico, identificándoo como unha ética de fins e valorando a súa importancia e a vixencia actuais.	conclusións.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.7.2. Distingue os tres tipos de tendencias que hai no ser humano, segundo Aristóteles, e a súa relación co que el considera como ben supremo da persoa.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.7.3. Achega razóns para clasificar o eudemonismo de Aristóteles dentro da categoría da ética de fins.
<ul style="list-style-type: none"> • B3.8. Comprender os elementos máis significativos da ética utilitarista e a súa relación co hedonismo de Epicuro, clasificándoa como unha ética de fins e elaborando argumentos que apoién a súa valoración persoal arredor desta formulación ética. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.8.1. Fai unha recensión das ideas fundamentais da ética utilitarista: o principio de utilidade, o concepto de pracer, a compatibilidade do egoísmo individual co altruísmo universal e a localización do valor moral nas consecuencias da acción, entre outras.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.8.2. Enumera as características que fan do utilitarismo e do epicureísmo unhas éticas de fins.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.8.3. Argumenta racionalmente as súas opinións sobre a ética utilitarista.
Bloque 4. A xustiza e a política	
<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Comprender e valorar a importancia da relación entre os conceptos de ética, política e xustiza, mediante a análise e a definición destes termos, destacando o vínculo entre eles no pensamento de Aristóteles. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB4.1.1. Explica e aprecia as razóns que dá Aristóteles para establecer un vínculo necesario entre ética, política e xustiza.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB4.1.2. Utiliza e selecciona información sobre os valores éticos e cívicos, identificando e apreciando as semellanzas, as diferenzas e as relacións entre eles.
<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Coñecer e apreciar a política de Aristóteles e as súas características esenciais, e entender o seu concepto de xustiza e a súa relación co ben común e a felicidade, elaborando un xuízo crítico sobre a perspectiva deste filósofo. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB4.2.1. Elabora, recorrendo á súa iniciativa persoal, unha presentación con soporte informático, sobre a política aristotélica como unha teoría organicista, cunha finalidade ética e que atribúe a función educativa ao Estado.
	<ul style="list-style-type: none"> • VEB4.2.2. Selecciona e usa información, en colaboración co grupo, para entender e apreciar a importancia que Aristóteles lle dá á xustiza como valor ético no que se fundamenta a lexitimidade do Estado e a súa relación coa felicidade e o ben común, e expón as súas conclusións persoais debidamente fundamentadas.
Bloque 5. Os valores éticos, o dereito, a Declaración Universal dos Dereitos Humanos (DUDH) e outros tratados internacionais sobre dereitos humanos	
<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Sinalar a vinculación entre a ética, o dereito e a xustiza, a través do coñecemento das súas semellanzas, diferenzas e relacións. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB5.1.1. Procura e selecciona información en páxinas web, para identificar as diferenzas, as semellanzas e os vínculos entre a ética e o dereito.
Bloque 6. Os valores éticos e a súa relación coa ciencia e a tecnoloxía	

Valores Éticos - 2º de ESO

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B6.1. Recoñecer a importancia da dimensión moral da ciencia e a tecnoloxía, así como a necesidade de establecer límites éticos e xurídicos, coa finalidade de orientar a súa actividade consonte os valores defendidos pola DUDH.	<ul style="list-style-type: none"> VEB6.1.1. Utiliza información de distintas fontes para analizar a dimensión moral da ciencia e a tecnoloxía, avaliando o impacto positivo e negativo que estas poden ter en todos os ámbitos da vida humana (social, económico, político, ético e ecolóxico, etc.).
	<ul style="list-style-type: none"> VEB6.1.2. Achega argumentos que fundamenten a necesidade de pór límites éticos e xurídicos á investigación práctica, tanto científica como tecnolóxica, tomando a dignidade humana e os valores éticos recoñecidos na DUDH como criterio normativo.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB6.1.3. Recorre á súa iniciativa persoal para expor as súas conclusións sobre o tema tratado, utilizando medios informáticos e audiovisuais, de xeito argumentado e ordenado racionalmente.
<ul style="list-style-type: none"> B6.2. Entender e valorar o problema da tecnodependencia e a alienación humana á que conduce.	<ul style="list-style-type: none"> VEB6.2.1. Destaca o problema e o perigo que representa para o ser humano a tecnodependencia, sinalando os seus síntomas e as súas causas, e estimando as súas consecuencias negativas, como unha adición incontrolada aos dispositivos electrónicos, aos videoxogos e ás redes sociais, que conduce as persoas cara a unha progresiva deshumanización.
<ul style="list-style-type: none"> B6.3. Utilizar os valores éticos contidos na DUDH no campo científico e tecnolóxico, coa finalidade de evitar a súa aplicación inadecuada e solucionar os dilemas morais que ás veces se presentan, nomeadamente no terreo da medicina e a biotecnoloxía.	<ul style="list-style-type: none"> VEB6.3.1. Analiza información seleccionada de diversas fontes, coa finalidade de coñecer en que consisten algúns dos avances en medicina e biotecnoloxía, que formulan dilemas morais (utilización de células nai, clonación, euxeñese, etc.), sinalando algúns perigos que estes encerran de prescindir do respecto á dignidade humana e os seus valores fundamentais.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB6.3.2. Presenta unha actitude de tolerancia e respecto ante as opinións que se expresan na confrontación de ideas, coa finalidade de solucionar os dilemas éticos, sen esquecer a necesidade de empregar o rigor na fundamentación racional e ética de todas as alternativas de solución formuladas.

Valores Éticos - 3º ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 4. A xustiza e a política	
<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Xustificar racionalmente a necesidade dos valores e principios éticos contidos na DUDH, como fundamento universal das democracias durante os séculos XX e XXI, destacando as súas características e a súa relación cos conceptos de "Estado de dereito" e "división de poderes". 	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.1.1. Fundamenta racionalmente e eticamente a elección da democracia como un sistema que está por riba doutras formas de goberno, polo feito de incorporar nos seus principios os valores éticos sinalados na DUDH.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.1.2. Define o concepto de "Estado de dereito" e establece a súa relación coa defensa dos valores éticos e cívicos na sociedade democrática.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.1.3. Describe o significado dos seguintes conceptos e establece a relación entre eles: democracia, cidadán/cidadá, soberanía, autonomía persoal, igualdade, xustiza, representatividade, etc.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.1.4. Explica a división de poderes proposta por Montesquieu e a función que desempeñan o poder lexislativo, o executivo e o xudicial no Estado democrático, como instrumento para evitar o monopolio do poder político e como medio que permite aos cidadáns e ás cidadás o control do Estado.
<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Recoñecer a necesidade da participación activa dos cidadáns e das cidadás na vida política do Estado coa finalidade de evitar os riscos dunha democracia que viole os dereitos humanos. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.2.1. Asume e explica o deber moral e civil que teñen os cidadáns e as cidadás de participar activamente no exercicio da democracia, coa finalidade de que se respecten os valores éticos e cívicos no seo do Estado.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.2.2. Define a magnitude dalgúns dos riscos que existen nos gobernos democráticos cando non se respectan os valores éticos da DUDH (dexeneración en demagogia, ditadura das maiorías, escasa participación cidadá, etc.) e formula posibles medidas para evitalos.
<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Coñecer e valorar os fundamentos da Constitución española de 1978, identificando os valores éticos dos que parte e os conceptos preliminares que establece. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.3.1. Identifica e aprecia os valores éticos máis salientables nos que se fundamenta a Constitución española, e sinala a orixe da súa lexitimidade e a súa finalidade, mediante a lectura comprensiva e comentada do seu preámbulo.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.3.2. Describe os conceptos preliminares delimitados na Constitución española e a súa dimensión ética (nación española, pluralidade ideolóxica ou papel e funcións atribuídas ás Forzas Armadas), a través da lectura comprensiva e comentada dos artigos 1 ao 9.
<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Amosar respecto pola Constitución española e identificar nela, mediante unha lectura explicativa e comentada, os dereitos e os deberes do individuo como persoa e cidadán ou cidadá, apreciando a súa adecuación á DUDH, coa finalidade de asumir de xeito consciente e responsable os principios de convivencia que ben 	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.4.1. Sinala e comenta a importancia dos "dereitos e as liberdades públicas fundamentais da persoa" establecidos na Constitución: liberdade ideolóxica, relixiosa e de culto; carácter aconfesional do Estado; dereito á libre expresión de ideas e pensamentos; e dereito á reunión política e á libre asociación, e os seus límites.

Valores Éticos - 3º ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
rexer no Estado español.	
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Sinalar e apreciar a adecuación da Constitución española aos principios éticos definidos pola DUDH, mediante a lectura comentada e reflexiva dos "dereitos e deberes dos cidadáns" (artigos do 30 ao 38) e dos "principios reitores da política social e económica" (artigos do 39 ao 52). 	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.5.1. Coñece e aprecia na Constitución española a súa adecuación á DUDH, e sinala os valores éticos en que se fundamentan os dereitos e os deberes dos cidadáns e das cidadás, así como os principios reitores da política social e económica.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.5.2. Explica e asume os deberes cidadáns que establece a Constitución, e ordénaos segundo a súa importancia, xustificando a orde elixida.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.5.3. Achega razóns para xustificar a importancia que ten, para o bo funcionamento da democracia, o feito de que os cidadáns as cidadás sexan conscientes non só dos seus dereitos, senón tamén das súas obrigas como un deber cívico, xurídico e ético.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.5.4. Recoñece a responsabilidade fiscal dos cidadáns e da cidadás, e a súa relación cos orzamentos xerais do Estado como un deber ético que contribúe ao desenvolvemento do ben común.
<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Coñecer e valorar os elementos esenciais do Estatuto de autonomía de Galicia segundo aparece no seu título preliminar e no título primeiro, capítulos I e II. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.6.1. Sinala e comenta, a través do traballo colaborativo, os elementos esenciais do Estatuto de autonomía de Galicia recollidos no seu título preliminar.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.6.2. Identifica e valora as características sinaladas no título I sobre o "poder galego".
	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.6.3. Identifica e valora as funcións e as características do Parlamento sinaladas no capítulo I, e da Xunta e a súa Presidencia, segundo o capítulo II.
<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Coñecer os elementos esenciais da UE, analizando os beneficios recibidos e as responsabilidades adquiridas polos estados membros e a súa cidadanía, coa finalidade de recoñecer a súa utilidade e os logros alcanzados por esta. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.7.1. Describe a integración económica e política da UE, o seu desenvolvemento histórico desde 1951, os seus obxectivos e os valores éticos nos que se fundamenta, de acordo coa DUDH.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB4.7.2. Identifica e aprecia a importancia dos logros alcanzados pola UE e o beneficio que estes supuxeron para a vida dos cidadáns e das cidadás (anulación de fronteiras e restricións alfandegueiras, libre circulación de persoas e capitais, etc.), así como as obrigas adquiridas en diferentes ámbitos (económico, político, da seguridade e a paz, etc.).
Bloque 5. Os valores éticos, o dereito, a Declaración Universal dos Dereitos Humanos (DUDH) e outros tratados internacionais sobre dereitos humanos	
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Sinalar a vinculación entre a ética, o dereito e a xustiza, a través do coñecemento das súas semellanzas, diferenzas e relacións, e analizar o significado dos termos de legalidade e lexitimidade. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.1.1. Busca e selecciona información en páxinas web, para identificar as diferenzas, semellanzas e vínculos existentes entre a Ética e o Dereito, e entre a legalidade e a lexitimidade, elaborando e presentando conclusións fundamentadas.

Valores Éticos - 3º ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Explicar o problema da xustificación das normas xurídicas, a través da análise das teorías do dereito natural ou iusnaturalismo, o convencionalismo e o positivismo xurídico, identificando a súa aplicación no pensamento xurídico de determinados/as filósofos/as, coa finalidade de ir conformando unha opinión argumentada sobre a fundamentación ética das leis. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.2.1. Elabora en grupo unha presentación con soporte dixital sobre a teoría iusnaturalista do dereito, o seu obxectivo e as súas características, identificando na teoría de Locke un exemplo desta no que se refire á orixe das leis xurídicas, a súa validez e as funcións que lle atribúe ao Estado.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.2.2. Destaca e valora, no pensamento sofista, a distinción entre "physis" e "nomos", describindo a súa contribución ao convencionalismo xurídico, e elabora conclusións argumentadas arredor deste tema.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.2.3. Analiza información sobre o positivismo xurídico de Kelsen, nomeadamente no relativo á validez das normas e dos criterios que utiliza, especialmente o de eficacia, e a relación que establece entre a ética e o dereito.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.2.4. Recorre ao espírito emprendedor e á iniciativa persoal para elaborar unha presentación con medios informáticos, en colaboración co grupo, comparando as tres teorías do dereito e explicando as súas conclusións.
<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar o momento histórico e político que impulsou a elaboración da DUDH e a creación da ONU, coa finalidade de entendela como unha necesidade do seu tempo, cuxo valor continúa vixente como fundamento ético universal da lexitimidade do dereito e dos estados. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.3.1. Explica a función da DUDH como un código ético recoñecido polos países integrantes da ONU, coa finalidade de promover a xustiza, a igualdade e a paz en todo o mundo.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.3.2. Contrasta información dos acontecementos históricos e políticos que orixinaron a DUDH, entre eles o uso das ideoloxías nacionalistas e racistas que defendían a superioridade duns homes sobre outros, chegando ao extremo do Holocausto xudeu, así como a discriminación e o exterminio de todas as persoas que non pertencen a unha determinada etnia, a un modelo físico, a unha relixión, a unhas ideas políticas, etc.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.3.3. Sinala os obxectivos da creación da ONU e a data en que se asinou a DUDH, e valora a importancia deste feito para a historia da humanidade.
<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Interpretar e apreciar o contido e a estrutura interna da DUDH, coa finalidade de coñecer e propiciar o seu aprecio e respecto. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.4.1. Constrúe un esquema sobre a estrutura da DUDH, que se compón dun preámbulo e 30 artigos que poden clasificarse da seguinte maneira: <ul style="list-style-type: none"> Os artigos 1 e 2 refírense aos dereitos inherentes a todas as persoas: a liberdade, a igualdade, a fraternidade e a non-discriminación. Os artigos do 3 ao 11 refírense aos dereitos individuais. Os artigos do 12 ao 17 establecen os dereitos do individuo en relación coa comunidade. Os artigos do 18 ao 21 sinalan os dereitos e as liberdades políticas. Os artigos do 22 ao 27 céntranse nos dereitos económicos, sociais e culturais. Finalmente, os artigos do 28 ao 30 refírense á interpretación de todos eles, ás condicións necesarias para o seu exercicio e aos seus límites.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.4.2. Elabora unha campaña, en colaboración co grupo, coa finalidade

Valores Éticos - 3º ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	de difundir a DUDH como fundamento do dereito e a democracia, no seu medio escolar, familiar e social.
<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Comprender o desenvolvemento histórico dos dereitos humanos como unha conquista da humanidade	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.5.1. Describe os feitos máis influentes no desenvolvemento histórico dos dereitos humanos da primeira xeración (dereitos civís e políticos), da segunda xeración (económicos, sociais e culturais) e da terceira (dereitos dos pobos á solidariedade, ao desenvolvemento e á paz).
<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Avaliar, utilizando o xuízo crítico, a magnitude dos problemas aos que se enfronta a aplicación da DUDH.	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.6.1. Investiga mediante información obtida en distintas fontes, sobre os problemas e os retos da aplicación da DUDH, no que se refire ao exercicio de dereitos civís (destacando os problemas relativos á intolerancia, a exclusión social, a discriminación da muller, a violencia de xénero e a existencia de actitudes como a homofobia, o racismo, a xenofobia, o acoso laboral e escolar, etc.) e dos dereitos políticos (guerras, terrorismo, ditaduras, xenocidio, refuxiados/as políticos/as, etc.).
Bloque 6. Os valores éticos e a súa relación coa ciencia e a tecnoloxía	
<ul style="list-style-type: none"> B6.1. Recoñecer que existen casos en que a investigación científica non é neutral, senón que está determinada por intereses políticos, económicos, etc., mediante a análise da idea de progreso e a súa interpretación equivocada, cando os obxectivos non respectan un código ético fundamentado na DUDH.	<ul style="list-style-type: none"> VEB6.1.1. Obtén e selecciona información, traballando en colaboración, dalgúns casos nos que a investigación científica e tecnolóxica non foi guiada nin é compatible cos valores éticos da DUDH, xerando impactos negativos nos ámbitos humano e ambiental, sinalando as causas.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB6.1.2. Diserta, colaborando en grupo, sobre a idea de progreso na ciencia e a súa relación cos valores éticos, o respecto á dignidade humana e o seu medio, e elabora e expón conclusións.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB6.1.3. Selecciona e contrasta información, colaborando en grupo, sobre algunhas das ameazas da aplicación indiscriminada da ciencia e a tecnoloxía para o contorno ambiental e para a vida (explotación descontrolada dos recursos naturais, destrución de hábitats, contaminación química e industrial, choiva ácida, cambio climático, desertificación, etc.).

Valores Éticos - 4º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 1. A dignidade da persoa	
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Interpretar e valorar a importancia da dignidade da persoa como o valor do que parte e no que se fundamenta a DUDH, subliñando os atributos inherentes á natureza humana e os dereitos inalienables e universais que derivan dela, como o punto de partida sobre o que deben xirar os valores éticos nas relacións humanas a nivel persoal, social, estatal e universal. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.1.1. Identifica a orixe dos dereitos inalienables e universais que establece a DUDH na dignidade do ser humano en tanto que persoa e os atributos inherentes á súa natureza.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.1.2. Identifica na DUDH os atributos esenciais do ser humano: razón, conciencia e liberdade.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB1.1.3. Relaciona adecuadamente os termos e as expresións seguintes, que se utilizan na DUDH: dignidade da persoa, fraternidade, liberdade humana, trato digno, xuízo xusto, trato inhumano ou degradante, detención arbitraria, presunción de inocencia, discriminación, violación de dereitos, etc.
Bloque 2. A comprensión, o respecto e a igualdade nas relacións interpersoais	
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Explicar, baseándose na DUDH, os principios que deben rexer as relacións entre a cidadanía e o Estado, co fin de favorecer o seu cumprimento na sociedade en que viven. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.1.1. Comenta, segundo o establecido pola DUDH nos artigos do 12 ao 17, os dereitos do individuo que o Estado debe respectar e fomentar, nas relacións existentes entre ambos.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.1.2. Explica os límites do Estado que establece a DUDH nos artigos do 18 ao 21, ao determinar as liberdades dos cidadáns e das cidadás que este debe protexer e respectar.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.1.3. Elabora unha presentación con soporte informático e audiovisual que ilustre os contidos máis sobresalientes tratados no tema, e expón as súas conclusións de xeito argumentado.
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Explicar en que consiste a socialización global e a súa relación cos medios de comunicación masiva, valorando os seus efectos na vida e no desenvolvemento moral das persoas e da sociedade, e reflexionar acerca do papel que deben ter a ética e o Estado en relación con este tema. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.2.1. Describe e avalía o proceso de socialización global, mediante o que se produce a interiorización de valores, normas, costumes, etc.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.2.2. Sinala os perigos que encerra o fenómeno da socialización global se se desenvolve á marxe dos valores éticos universais, e debate acerca da necesidade de establecer límites éticos e xurídicos neste tema.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.2.3. Diserta acerca do impacto que teñen os medios de comunicación masiva na vida moral das persoas e da sociedade, expresando as súas opinións con rigor intelectual.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB2.2.4. Valora a necesidade dunha regulación ética e xurídica en relación co uso de medios de comunicación masiva, respectando o dereito á información e á liberdade de expresión que posúen os cidadáns e as cidadás.
Bloque 3. A reflexión ética	
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Recoñecer que a necesidade dunha regulación ética é 	<ul style="list-style-type: none"> VEB3.1.1. Xustifica racionalmente e estima a importancia da reflexión ética no século XXI, como instrumento de protección dos dereitos humanos ante

Valores Éticos - 4º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
fundamental no mundo actual de grandes e rápidos cambios, debido á magnitude dos perigos aos que se enfronta o ser humano, polo que resulta necesaria a súa actualización e a ampliación aos novos campos de acción da persoa, co fin de garantir o cumprimento dos dereitos humanos.	<p>o perigo que poden representar entes posuidores de grandes intereses políticos e económicos e grupos violentos, que teñen ao seu alcance armamento de grande alcance científico e tecnolóxico, capaces de pór en grande risco os dereitos fundamentais da persoa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • VEB3.1.2. Sinala algúns dos novos campos aos que se aplica a ética (profesional, bioética, ambiente, economía, empresa, ciencia e tecnoloxía, etc.).
<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Comprender e apreciar a importancia que teñen para o ser humano do século XXI as circunstancias que o rodean, salientando os límites que lle impoñen e as oportunidades que lle ofrecen para a elaboración do seu proxecto de vida, conforme os valores éticos que libremente elixe e que dan sentido á súa existencia. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.2.1. Describe e avalía as circunstancias que no momento actual o/a rodean, identificando as limitacións e as oportunidades que se lle formulan desde as perspectivas social, laboral, educativa, económica, familiar, afectiva, etc., co obxecto de deseñar, a partir delas, o seu proxecto de vida persoal, determinando libremente os valores éticos que deben guialo/a.
<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Distinguir os principais valores éticos nos que se fundamentan as éticas formais, establecendo a súa relación coa ética kantiana e sinalando a importancia que este filósofo lle atribúe á autonomía da persoa como valor ético fundamental. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.3.1. Define os elementos distintivos das éticas formais e compáraos cos relativos ás éticas materiais. • VEB3.3.2. Explica as características da ética kantiana (formal, universal e racional), así como a importancia da súa achega á ética universal. • VEB3.3.3. Aprecia, na ética kantiana, o seu fundamento na autonomía da persoa como valor ético esencial e a súa manifestación no imperativo categórico e as súas formulacións.
<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Identificar a ética do discurso, de Habermas e de Apel como unha ética formal, que salienta o valor do diálogo e o consenso na comunidade, como procedemento para atopar normas éticas xustas. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB3.4.1. Identifica a ética do discurso como unha ética formal e describe en que consiste o imperativo categórico que formula, sinalando as similitudes e as diferenzas que posúe co imperativo da ética de Kant. • VEB3.4.2. Utiliza a súa iniciativa persoal e emprendedora para elaborar unha presentación con soporte informático acerca das éticas formais, expresando e elaborando conclusións fundamentadas.
Bloque 4. A xustiza e a política	
<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Concibir a democracia non só como unha forma de goberno, senón como un estilo de vida cidadá, consciente do seu deber como elemento activo da vida política, colaborando na defensa e na difusión dos dereitos humanos tanto na súa vida persoal como na social. 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB4.1.1. Comprende a importancia que ten para a democracia e a xustiza, que os cidadáns e as cidadás coñezan e cumpran os seus deberes (defensa dos valores éticos e cívicos, coidado e conservación de todos os bens e servizos públicos, participación na elección de representantes políticos/as, respecto e tolerancia á pluralidade de ideas e de crenzas, acatamento das leis e das sentenzas dos tribunais de xustiza, pagamento dos impostos establecidos, etc.).
<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Reflexionar acerca do deber 	<ul style="list-style-type: none"> • VEB4.2.1. Diserta e elabora conclusións, en grupo, acerca das terribles

Valores Éticos - 4º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
da cidadanía e dos Estados de promover o ensino e a difusión dos valores éticos como instrumentos indispensables para a defensa da dignidade e os dereitos humanos, ante o perigo que o fenómeno da globalización pode representar para a destrución do planeta e a deshumanización da persoa.	<p>consecuencias que pode ter para o ser humano o fenómeno da globalización, se non se establece unha regulación ética e política (egoísmo, desigualdade, interdependencia, internacionalización dos conflitos armados, imposición de modelos culturais determinados por intereses económicos que promoven o consumismo e a perda de liberdade humana, etc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> VEB4.2.2. Comenta o deber ético e político que teñen todos os estados, ante os riscos da globalización, de tomar medidas de protección dos dereitos humanos, nomeadamente a obriga de fomentar o ensino dos valores éticos e a súa vixencia, e a necesidade de respectalos en todo o mundo (deber de contribuír na construción dunha sociedade xusta e solidaria, fomentando a tolerancia, o respecto aos dereitos das demais persoas; honestidade, lealdade, pacifismo, prudencia, e mutua comprensión mediante o diálogo, a defensa e protección da natureza, etc.).
Bloque 5. Os valores éticos, o Dereito e a Declaración Universal dos Dereitos Humanos (DUDH)	
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Apreciar a necesidade das leis xurídicas no Estado, para garantir o respecto aos dereitos humanos, e disertar acerca dalgúns dilemas morais nos que existe un conflito entre os deberes éticos, relativos á conciencia da persoa, e os deberes cívicos que lle impoñen as leis xurídicas. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.1.1. Explica a finalidade e as características das leis xurídicas dentro do Estado e a súa xustificación ética, como fundamento da súa lexitimidade e da súa obediencia. VEB5.1.2. Debate acerca da solución de problemas nos que hai un conflito entre os valores e principios éticos do individuo e os da orde civil, formulando solucións razoadas, en casos como os de desobediencia civil e obxección de conciencia.
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Disertar acerca da teoría de Rawls baseada na xustiza como equidade e como fundamento ético do dereito, e emitir un xuízo crítico acerca dela. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.2.1. Procura información en internet co fin de definir os principais conceptos utilizados na teoría de Rawls e establece unha relación entre eles (posición orixinal e veo de ignorancia, criterio de imparcialidade e función dos dous principios de xustiza que propón). VEB5.2.2. Realiza un xuízo crítico acerca da teoría de Rawls e explica a súa conclusión argumentada acerca dela.
<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Valorar a DUDH como conxunto de ideais irrenunciabes, tendo presentes os problemas e as deficiencias na súa aplicación, especialmente no relativo ao ámbito económico e social, indicando a importancia das institucións e os/as voluntarios/as que traballan pola defensa dos dereitos humanos. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.3.1. Xustifica racionalmente a importancia dos dereitos humanos como ideais para alcanzar polas sociedades e os Estados, e recoñece os retos que aínda teñen que superar. VEB5.3.2. Sinala algunha das deficiencias no exercicio dos dereitos económicos e sociais (pobreza, e falta de acceso á educación, á saúde, ao emprego, á vivenda, etc.). VEB5.3.3. Emprende a elaboración dunha presentación, con soporte informático e audiovisual, acerca dalgúns institucións e voluntarios/as que, en todo o mundo, traballan pola defensa e respecto dos dereitos humanos: Organización das Nacións Unidas (ONU) e os seus organismos, como FAO, Organismo Internacional de Enerxía Atómica (OIEA), Organización Mundial da Saúde (OMS), Organización das Nacións Unidas para a Educación, a Ciencia e a Cultura (UNESCO), etc., organizacións non gobernamentais como Greenpeace, UNICEF, Cruz Vermella, Media Lúa

Valores Éticos - 4º de ESO	
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	Vermella, etc., así como o Tribunal Internacional de Xustiza, o Tribunal de Xustiza da Unión Europea, etc.
<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Entender a seguridade e a paz como un dereito recoñecido na DUDH (no seu artigo 3) e como un compromiso dos españois e das españolas a nivel nacional e internacional (preámbulo da Constitución española), identificando e avaliando o perigo das novas ameazas que xurdiron nos últimos tempos. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.4.1. Diserta, en pequenos grupos, acerca da seguridade e a paz como un dereito fundamental das persoas, e aprecia a súa importancia para o exercicio do dereito á vida e á liberdade, elaborando e expresando as súas conclusións (artigo 3 da DUDH).
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.4.2. Toma conciencia do compromiso dos españois e das españolas coa paz, como unha aspiración colectiva e internacional recoñecida na Constitución española, e rexeita a violación dos dereitos humanos, amosando solidariedade coas vítimas da violencia.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.4.3. Emprende a elaboración dunha presentación, con soporte audiovisual, sobre algunhas das novas ameazas para a paz e a seguridade no mundo actual (terrorismo, desastres ambientais, catástrofes naturais, mafias internacionais, pandemias, ataques cibernéticos, tráfico de armas de destrución masiva, de persoas e de órganos, etc.).
<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Coñecer a misión atribuída na Constitución española ás Forzas Armadas e a súa relación cos compromisos que España ten cos organismos internacionais a favor da seguridade e a paz, reflexionando acerca da importancia do dereito internacional para regular e limitar o uso e as aplicación da forza e do poder. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.5.1. Coñece, analiza e asume como cidadán ou cidadá os compromisos internacionais realizados por España en defensa da paz e a protección dos dereitos humanos, como membro de organismos internacionais (ONU, OTAN, UE, etc.).
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.5.2. Explica a importancia da misión das forzas armadas (artigo 15 da lei de defensa nacional) en materia de defensa e seguridade nacional, de dereitos humanos e de promoción da paz, e a súa contribución en situacións de emerxencia e axuda humanitaria, tanto nacionais como internacionais.
	<ul style="list-style-type: none"> VEB5.5.3. Analiza as consecuencias dos conflitos armados a nivel internacional, apreciando a importancia das organizacións internacionais que promoven e vixían o cumprimento dun dereito internacional fundamentado na DUDH.
Bloque 6. Os valores éticos e a súa relación coa ciencia e a tecnoloxía.	
<ul style="list-style-type: none"> B6.1. Identificar criterios que permitan avaliar, de xeito crítico e reflexivo, os proxectos científicos e tecnolóxicos, co fin de valorar a súa idoneidade en relación co respecto aos dereitos e valores éticos da humanidade. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB6.1.1. Utiliza información de forma selectiva para atopar algúns criterios que cumpra ter en conta para estimar a viabilidade de proxectos científicos e tecnolóxicos, considerando a idoneidade ética dos obxectivos que pretenden e a avaliación dos riscos e as consecuencias persoais, sociais e ambientais que a súa aplicación poida ter.
<ul style="list-style-type: none"> B6.2. Estimar a necesidade de facer cumprir unha ética deontolóxica a científicos/as, tecnólogos/as e outros/as profesionais. 	<ul style="list-style-type: none"> VEB6.2.1. Comprende e explica a necesidade de apoiar a creación e o uso de métodos de control, e a aplicación dunha ética deontolóxica para científicos/as e tecnólogos/as e, en xeral, para todas as profesións, fomentando a aplicación dos valores éticos no mundo laboral, financeiro e empresarial.

Avaliación e cualificación

Avaliación

Avaliación a partires do 16 de marzo de 2020

Procedementos a partires do 16 de marzo de 2020

1. Presentación de tarefas a través de plataformas educativas.
  - 1º ESO – [E-Dixgal](#) e [G Suite para Centros Educativos](#).
  - 3º e 4º ESO – [G Suite para Centros Educativos](#).
2. Explicacións e resolución de dúbidas por vía telemática.
  - Por documentos de texto e enlaces a textos periodísticos e vídeos informativos principalmente para presentación de tarefas e materiais.
  - Por videoconferencia para manter un contacto máis directo co alumnado mediante [Google Meet](#), principalmente para debate, feedback e resolución de dúbidas.
  - Por mensaxería e correo electrónico, principalmente para feedback, resolución de dúbidas. e consultas.
3. Realización por parte do alumnado de actividades, en xeral contando con asistencia telemática do docente durante o proceso, consistentes en:
  - Debates
  - Resposta a cuestionarios
  - Artigos de opinión.
4. Cando proceda, recollida das actividades nunha data posterior previamente sinalada.
5. Corrección dos traballos e resolución das dúbidas que puideran quedar pendentes.
6. No caso de que o discente presentara actividades non satisfactorias debido a problemas relacionados coa aprendizaxe, deseñaríanse actividades de apoio individualizadas.

Instrumentos a partires do 16 de marzo de 2020

A avaliación efectuarase atendendo a:

- Debates
- Exercicios presentados.

Tódolos estudantes obtiveron unha cualificación global positiva na 2ª Avaliación, polo que non se contempla a necesidade de ofrecerlles a realización dun exame formal presencial no centro.

Cualificación final

Sistema de puntuación para os traballos con data de entrega sinalada hasta o 13 de marzo de 2020

Participación en clase

- A participación en clase constitúe o procedemento ordinario de avaliación na convicción de que as competencias se acadan a través da práctica. Coa intención de **estimular a participación activa** na clase —tanto en debates, xogos, problemas e noutras actividades— establécese un sistema de obtención da nota baseado en positivos e negativos que son considerados dende o inicio do curso.
  - Un **positivo**, ata un máximo de tres por sesión, por cada
    - Participación activa nos debates e actividades.
    - Achegas razoadas a resolución de problemas.
    - Outras actitudes merecedoras.
  - Un **negativo**, ata un máximo de tres por sesión, por cada
    - Falta de respecto.
    - Interferencia no normal desenvolvemento da clase.
    - Sesión á que non se acuda ou se faga sen o material necesario.
    - Outras actitudes merecedoras.

Sistema de puntuación para os traballos con data de entrega sinalada posterior ao 13 de marzo de 2020

Co fin de que o alumnado non se vexa prexudicado polas dificultades derivadas do cambio de metodoloxía a distancia do terceiro trimestre, e non vexa minorados os resultados obtidos nas

avaliacións dos trimestres anteriores, os traballos con data de entrega sinalada posterior ao 13 de marzo de 2020 non se valorarán por media algunha. A súa cualificación se sumará directamente á nota para os traballos con data de entrega sinalada hasta o 13 de marzo de 2020.

Esta nota estará nun rango de 0 a 2 puntos correspondendo o 0 a non ter realizado tarefa algunha e o 2 a ter realizado tódalas tarefas con notable corrección.

Nota da Avaliación Final Ordinaria

Nota dos traballos con data de entrega sinalada hasta o 13 de marzo de 2020

- A avaliación é continua, polo que se considerarán en todo momento todas as cualificacións desde o inicio de curso ata o momento da concreción da mesma nunha nota.
- Primeiramente, obtense a **nota de participación en clase** mediante a fórmula adxunta onde: a nota inicial x_i é igual á conta de positivos e negativos; a nota máxima inicial M_i é igual ao número de sesións; a nota mínima inicial m_i é igual a cero; a nota final x_f é a nota obtida polo discente; a nota máxima final M_f é igual a dez; e a nota mínima final m_f é igual a cinco.

$$x_f = \frac{M_f - m_f}{M_i - m_i} \cdot x_i + (m_f - m_i)$$

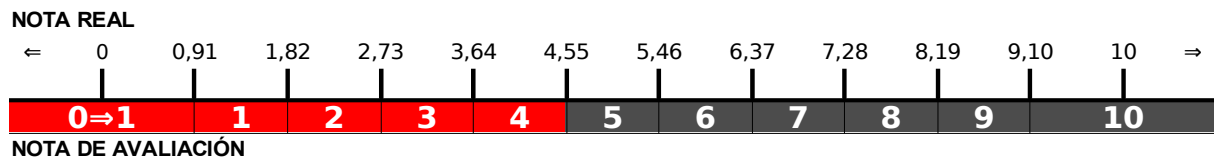
- Na práctica supón que un negativo por sesión, o conta de positivos e negativos equivalente, se corresponde ao 0; o equilibrio entre positivos e negativos ao 5; e un positivo por sesión, o conta de positivos e negativos equivalente, ao 10.
- En segundo lugar, sumaranse os positivos correspondentes aos traballos complementarios.
  - Os discentes poderán realizar complementariamente traballos escritos desenrolando os temas tratados durante a avaliación co fin de mellorar as súas cualificacións. Estes traballos serán avaliados con positivos.

Nota dos traballos con data de entrega sinalada posterior ao 13 de marzo de 2020

Esta nota estará nun rango de 0 a 2 puntos correspondendo o 0 a non ter realizado tarefa algunha e o 2 a ter realizado tódalas tarefas con notable corrección.

Nota final

- Primeiramente obtense a **nota real** (número racional) sumando a nota dos traballos con data de entrega sinalada hasta o 13 de marzo de 2020 coa nota dos traballos con data de entrega sinalada posterior ao 13 de marzo de 2020.
- Finalmente, a **nota da Avaliación Final Ordinaria** (número natural) obtense aplicando a seguinte correspondencia coa **nota real**, fundamentada na división do intervalo entre 0 e 10 en 11 partes iguais.

- Os discentes poderán acceder a súa cualificación en calquera momento, deste modo teñen o control e a responsabilidade sobre ela.
- Ademais, previa petición, se lles entregará un arquivo de folla de cálculo en formato libre .ods co que calcular a súa cualificación ou esperanza de cualificación de xeito autónomo.

Exame final

Tódolos estudantes obtiveron unha cualificación global positiva na 2ª Avaliación, polo que non se contempla a necesidade de ofrecerlles a realización dun exame formal presencial no centro.

Proba extraordinaria de setembro

Non procede. Tódolos estudantes obtiveron unha cualificación global positiva na 2ª Avaliación.

Alumnado coa materia pendente

Non hai alumnos coa materia pendente.

Criterios de avaliación

Non procede.

Criterios de cualificación

Non procede.

Procedementos e instrumentos de avaliación

Non hai alumnos coa materia pendente.

Actividades para o alumnado coa materia de 1º ESO pendente

Non hai alumnos coa materia pendente.

Actividades para o alumnado coa materia de 2º ESO pendente

Non hai alumnos coa materia pendente.

Actividades para o alumnado coa materia de 3º ESO pendente

Non hai alumnos coa materia pendente.

Metodoloxía e actividades do 3º trimestre

Recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación.

Actividades

Con carácter xeral, o repaso e reforzo, das avaliacións 1ª e 2ª realizarase mediante a repetición de traballos e/ou a execución dun novo ou diferente traballo práctico, segundo os casos particulares. Estes traballos valoraranse de acordo co disposto no [Sistema de puntuación para os traballos con data de entrega sinalada hasta o 13 de marzo de 2020](#).

Xunto a esta vía para mellorar a cualificación deseñaranse debates e tarefas adicionais de reforzo que se valorarán de acordo co disposto no [Sistema de puntuación para os traballos con data de entrega sinalada posterior ao 13 de marzo de 2020](#). Estas actividades versarán sobre os aspectos éticos da situación que estamos vivindo a causa da pandemia do COVID-19.

Metodoloxía

Alumnado con conectividade

A presentación de tarefas a través de plataformas educativas.

- 1º ESO – [E-Dixgal](#) e [G Suite para Centros Educativos](#).
  - 3º e 4º ESO – [G Suite para Centros Educativos](#).
7. Explicacións e resolución de dúbidas por vía telemática.
- Por documentos de texto e enlaces a textos periodísticos e vídeos informativos principalmente para presentación de tarefas e materiais.
  - Por videoconferencia para manter un contacto máis directo co alumnado mediante [Google Meet](#), principalmente para debate, feedback e resolución de dúbidas.
  - Por mensaxería e correo electrónico, principalmente para feedback, resolución de dúbidas. e consultas.
8. Realización por parte do alumnado de actividades, en xeral contando con asistencia telemática do docente durante o proceso, consistentes en:

- Debates
- Resposta a cuestionarios
- Artigos de opinión.

9. Cando proceda, recollida das actividades nunha data posterior previamente sinalada.

10. Corrección dos traballos e resolución das dúbidas que puideran quedar pendentes.

11. No caso de que o discente presentara actividades non satisfactorias debido a problemas relacionados coa aprendizaxe, deseñaríanse actividades de apoio individualizadas.

Alumnado sen conectividade

Non hai alumnado sen conectividade. Os casos existentes ao comezo do confinamento foron solucionados cos medios dispoñibles:

- Medios do centro
  - Equipos portátiles con SO Abalar.
- Medios de E-Dixgal
  - Equipos portátiles con SO Abalar.
  - Conexións a rede de telefonía por tarxetas de datos.

Materiais e recursos

Este ano sumámonos ao proxecto E-Dixgal comezando en 1º ESO polo que estes discentes teñen a súa disposición un ultraportátil que poden levar a casa.

Non hai alumnado sen conectividade. Os casos existentes ao comezo do confinamento foron solucionados cos medios dispoñibles:

- Medios do centro
  - Equipos portátiles con SO Abalar.
- Medios de E-Dixgal
  - Equipos portátiles con SO Abalar.
  - Conexións a rede de telefonía por tarxetas de datos.

No seu conxunto isto permite o acceso a unha inmensa cantidade de material e información complementarios á clase, variada e de rápido acceso.

Por outra banda, estes instrumentos tamén posibilitan a elaboración de materiais propios e canles de publicación para o docente: presentacións, vídeos, mapas mentais, re-

des sociais, blogs entre outros. Tamén permiten a aprendizaxe práctica dos discentes con ferramentas informáticas.

- Información dixital.
  - Periódicos.
  - Páxinas de información xeral e específica.
  - Wikis.
  - Redes sociais.
- Editores de mapas mentais como FreePlane.
- Procesadores de texto como LibreOfficeWriter.

Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias

E-Dixgal e Classroom

- Ao inicio de cada actividade.
  - Contidos.
  - Criterios de avaliación.
  - Estándares de aprendizaxe.
  - Temporalización.
  - Grao mínimo de consecución.
  - Instrumentos e procedementos de Avaliación.
- Consultas e aclaración de dúbidas.

E-Dixgal e Gmail

- Para os traballos con data de entrega sinalada hasta o 13 de marzo de 2020
  - Cualificacións actualizadas ao 27 de marzo de 2020.
- Consultas e aclaración de dúbidas.

Entrega por petición

- Todo o alumnado.
  - Arquivo de folla de cálculo para poder calcular a súa cualificación ou esperanza de cualificación de xeito autónomo (previa petición).

[Web do Centro](#)

- [Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado.](#)

Publicidade

Publicación deste documento na páxina web do centro.